

LÄÄKEHOITO-OPAS

FOR
~~DUMMIES~~

MERENKULKIJOILLE

SISÄLLYSLUETTELO

1	SYDÄN- JA VERISUONISAIRAUKSIEN LÄÄKKEET	5
1.1	Isosorbididinitraatti (tabletti)	5
	Isosorbididinitraatti (sumute).....	5
1.2	Asetyyლისისყილი.....	6
1.3	Klopidogreeli	6
1.4	Furosemidi (tabletti)	7
1.5	Furosemidi (injektio)	7
1.6	Bisoprololi	8
1.7	Atropiini.....	8
1.8	Traneksaamihappo	9
2	MAHA- JA SUOLISTOTAUTIEN LÄÄKKEET	9
2.1	Protonipumpun estäjä	9
2.2	Mahan limakalvoa suojaava antasidi	10
	Mahan limakalvoa suojaava antasidi	10
2.3	Metoklopramidi (tabletti)	11
	Metoklopramidi (injektio).....	11
2.4	Natriumsitraatti.....	12
2.5	Suolta stimuloiva ulostuslääke.....	12
2.6	Loperamidi.....	13
2.7	Prednisoloni-sinkokainihydrokloridi.....	13
	Prednisoloni-sinkokainihydrokloridi (suppo).....	14
2.8	Meklotsiini	15
3	KIPU- JA KUUMELÄÄKKEET	15
3.1	Ibuprofeeni.....	15

3.2	Parasetamoli.....	16
3.3	Diklofenaakki (suppo)	16
3.4	Diklofenaakki (injektio).....	17
3.5	Lidokaiini.....	18
3.6	Finrexin.....	18
3.7	Bafucin.....	19
3.8	Strepsils.....	19
4	KESKUSHERMOSTOON VAIKUTTAVAT LÄÄKKEET	20
4.1	Oksikodoni.....	20
4.2	Naloksoni.....	21
4.3	Midatsolaami.....	21
4.4	Haloperidoli.....	22
4.5	Diatsepaami (tabletti).....	22
	Diatsepaami (peräruiske).....	23
4.6	Tematsepaami.....	24
5	HENGITYSTIE- JA ALLERGIALÄÄKKEET	24
5.1	Desloratadiini.....	24
5.2	Hydrokortisoni (injektio)	25
5.3	Metyyliprednisoloni (injektio).....	25
5.4	Prednisoloni (tabletti).....	26
5.5	Flutikasoni	26
5.6	Salbutamoli.....	27
5.7	Beklometasoni	27
5.8	Dekstrometrorfaani	28
5.9	Bisolvon	28
5.10	Ksylometatsoliini	29
6	INFEKTIO- JA ANTIMIKROBILÄÄKKEET	30
6.1	Amoksisilliini	30

6.2	Doksisykliini	31
6.3	Kefaleksiini	31
6.4	Keftriaksoni.....	32
6.5	Siprofloksasiini.....	32
6.6	Metronidatsoli	33
6.7	Flukonatsoli	34
6.8	Trimetopriimi.....	34
6.9	Valasikloviiri.....	35
6.10	diTeBooster	35
7	ELVYTYS- JA MYRKYTYSLÄÄKKEET	36
7.1	Adrenaliini (injektio)	36
	Adrenaliini (EpiPen).....	36
7.2	Nopeavaikutteinen insuliini	37
7.3	Glukagoni	37
7.4	Lääkehiili.....	38
7.5	Fytomenadioni	38
7.6	Oraalinen rehydraatiosuola.....	39
8	SILMÄ- JA KORVATAUTIEN LÄÄKKEET	39
8.1	Silmän kostutusgeeli.....	39
8.2	Silmän kostutustipat.....	40
8.3	Pilokarpiini	40
8.4	Kloramfenikoli (silmatipat).....	41
	Kloramfenikoli (silmävoide).....	41
8.5	Oksibuprokaiinihydrokloridi.....	42
8.6	Flumetasonipivalaatti-kliokinoli	42
8.7	Särkyä lievittävät korvatipat	43

1 SYDÄN- JA VERISUONISAIRAUKSIEN LÄÄKKEET

1.1 Isosorbididinitraatti (tabletti)

Nitrosid	
Käyttöaihe	Sydänperäisen rintakivun hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Matala verenpaine (yläpaine < 90)
Muoto	5 mg tabletti
Vaikuttava aine	Isosorbididinitraatti
Annostus	1 – 2 tablettia pureskellaan rikki ja annetaan imeytyä suusta
Yhteisvaikutukset	- Älä ota jos on tai äskettäin ollut potenssihäiriöihin käytettävä lääkitys - Voi tehostaa muiden verenpainetta alentavien lääkkeiden vaikutusta
Haittavaikutukset	Verenpaineen liiallinen lasku
Huom.	Laskee verenpainetta → potilaan verenpainetta seurattava. Lääke kannattaa ottaa istuma- tai makuuasennossa.

Isosorbididinitraatti (sumute)

Dinit	
Käyttöaihe	Sydänperäisen rintakivun hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Matala verenpaine (yläpaine < 90)
Muoto	1,25 mg/annos sumute suuonteloon
Vaikuttava aine	Isosorbididinitraatti
Annostus	- 1 – 3 suihketta kielen päälle, jokaisen suihkeen välissä on oltava vähintään 30 sekunnin tauko ja suihkeen aikana potilas on pidettävä hengitystä - Ennen lääkkeen antoa potilaalle on painettava valmisteen pumppua ilmaan jopa useita kertoja, kunnes suihke on tasainen
Yhteisvaikutukset	- Älä ota jos on tai äskettäin ollut potenssihäiriöihin käytettävä lääkitys - Voi tehostaa muiden verenpainetta alentavien lääkkeiden vaikutusta
Haittavaikutukset	Verenpaineen liiallinen lasku
Huom.	Laskee verenpainetta → potilaan verenpainetta seurattava. Lääke kannattaa ottaa istuma- tai makuuasennossa. Puhdista sumuttimen pumpun nuppi huolellisesti lämpimällä vedellä jokaisen käyttökerran jälkeen.

1.2 Asetyyllisalisyylihapo

ASA Ratiopharm	
Käyttöaihe	Sydänperäinen rintakipu. Voidaan myös käyttää tilapäisissä aivojen verenkiertohäiriöissä (TIA).
Vasta-aiheet	<ul style="list-style-type: none"> - Yliherkkyys - Aikaisempi reaktio (allergia tai astmakohtaus) ASA:sta tai muusta tulehduskipulääkkeestä - Verenvuototaipumus tai aktiivinen ruoansulatuskanavan verenvuoto
Muoto	100 mg tabletti
Vaikuttava aine	Asetyyllisalisyylihapo
Annostus	<ul style="list-style-type: none"> - 1 tabletti pureskellaan heti oireiden ilmaannuttua - Jatkossa 1 tabletti nieltynä 3 kertaa vuorokaudessa
Yhteisvaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> - Verenpainelääkkeiden teho saattaa heikentyä - Muut tulehduskipulääkkeet saattavat lisätä ruoansulatuskanavan verenvuotoriskiä - Veren hyytymistä estäviä lääkkeiden samanaikainen käyttö saattavat lisätä verenvuodon riskiä
Huom.	Kysy aina allergioista ennen lääkkeenantoa. Joillekin aiheuttaa voimakasta yliherkkyysreaktiota → ei saa antaa jos potilas aikaisemmin saanut oireita samasta lääkkeestä tai muusta tulehduskipulääkkeestä

1.3 Klopidooreli

Clopidogrel Actavis / Plavix	
Käyttöaihe	Sydänperäinen rintakipu. Potilaille, joilla on ohimenevä aivoverenkiertohäiriö (TIA) tai aivoinfarkti
Vasta-aiheet	<ul style="list-style-type: none"> - Yliherkkyys - Sairaudesta johtuva jatkuva verenvuoto, esim. mahahaava
Muoto	75 mg kalvopäällysteinen tabletti
Vaikuttava aine	Klopidooreli
Annostus	Yleensä 300 mg = 4 tablettia kerta-annoksena heti oireiden ilmaannuttua
Yhteisvaikutukset	Verenvuotoriskiä lisäävien lääkkeiden samanaikainen käyttö edellyttää varovaisuutta → vuotoriski kasvaa
Huom.	Käytetään sydänperäisen rintakivun hoidossa yhdessä ASA:n kanssa tai sen tilalla, jos potilaalla yliherkkyys ASA:lle

1.4 Furosemidi (tabletti)

Furesis	
Käyttöaihe	Nesteenpoisto, esim. seuraavissa tilanteissa: <ul style="list-style-type: none"> - Sydämen vajaatoiminnan ja keuhkopöhön hoitoon - Sydän-, maksa- tai munuaisperäiset turvotukset - Palovammojen aiheuttamat turvotukset
Vasta-aiheet	<ul style="list-style-type: none"> - Yliherkkyys - Nestehukka
Muoto	40 mg tabletti
Vaikuttava aine	Furosemidi
Annostus	Annostus on yksilöllinen. Yleensä hoidon alussa 20 – 120 mg ja jatkohoidossa 20 – 40 mg joka tai joka toinen vuorokausi.
Yhteisvaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> - Tulehduskipulääkkeet saattavat heikentää tehoa - Tupakointi heikentää tehoa - Tehostaa muiden verenpainetta alentavien ja heikentää verenpainetta kohottavien lääkkeiden vaikutusta
Haittavaikutukset	Saattaa aiheuttaa kuivumista ja häiritä elektrolyyttitasapainoa, sekä aiheuttaa verenpaineen laskua

1.5 Furosemidi (injektio)

Furesis Special Inj.	
Käyttöaihe	Nesteenpoisto esim. keuhkopöhdössä ja sydämen vajaatoiminnassa
Vasta-aiheet	<ul style="list-style-type: none"> - Yliherkkyys - Nestehukka
Muoto	10 mg/ml injektioneeste
Vaikuttava aine	Furosemidi
Annostus	<ul style="list-style-type: none"> - Tavallisesti 5 – 40 mg i.v. - Vaikutus alkaa minuuteissa ja kestää noin 2 tuntia
Haittavaikutukset	Saattaa aiheuttaa kuivumista ja häiritä elektrolyyttitasapainoa, sekä aiheuttaa verenpaineen laskua
Huom.	Virtsakatetri on aiheellinen, etenkin jos potilaan tajunnantaso alentunut

1.6 Bisoprololi

Bisoprolol Actavis	
Käyttöaihe	Kohonneen verenpaineen ja rasisrintakivun hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Hidas tai epäsäännöllinen syke - Matala verenpaine - Vaikea astma tai muu pitkäaikainen keuhkosairaus
Muoto	5 mg tabletti
Vaikuttava aine	Bisoprololi
Annostus	Hoito aloitetaan yleensä pienellä annoksella ja annosta suurennetaan asteittain. Hoito on yleensä pitkäaikaista. Suurin suositeltava päivittäinen annos on 10 mg bisoprololia. Tablettia otetaan aamulla veden kanssa, aamiaisen yhteydessä tai tyhjään vatsaan. Ei saa murskata tai pureskella tablettia.

1.7 Atropiini

Atropin	
Käyttöaihe	Hidas syke. Organofosfaattimyrkytykset, antikoliiniesteraasiaineiden aiheuttamat myrkytykset
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Epästabiili sydän- ja verenkiertoelimistön tila, esim. verenvuoto
Muoto	1 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Atropiini
Annostus	- Organofosfaattimyrkytykset: Aloitusannos 75 – 100 mg (2 – 5 mg/annos) i.v. tai i.m. 10 – 30 min välein. Vuorokausiannos 150 mg – 1 g (saattaa vaatia jopa 3 g) - Antikoliiniesteraasimyrkytykset: Samaan tapaan kuin organofosfaattimyrkytyksissä, mutta tarvittavat annokset yleensä pienempiä - Hidas syke: Aloitusannos 0,5 mg i.v., toistetaan tarvittaessa 3 – 5 min välein 3 mg enimmäisannokseen asti
Haittavaikutukset	Estää hikoilua → varottava yllämpenemistä

1.8 Traneksaamihappo

Caprilon / Cyclocapron	
Käyttöaihe	Keski- ja loppuraskaudessa esiintyvän uhkaavan verenvuodon ja synnytykseen liittyvän runsaan verenvuodon hoitoon
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	500 mg tabletti
Vaikuttava aine	Traneksaamihappo
Annostus	Tavallinen annos 2 – 3 tablettia 2 – 3 kertaa päivässä. Lääkitystä jatketaan usein useamman päivän aikana, tavallisimmin 3 – 5 vuorokautta.
Yhteisvaikutukset	Tarkista yhteensopivuus jos potilaalla veren hyytymistä ehkäisevää lääkitystä tai käyttää ehkäisytabletteja.

2 MAHA- JA SUOLISTOTAUTIEN LÄÄKKEET

2.1 Protonipumpun estäjä

Omeprazol	
Käyttöaihe	Lyhytkestoiseen refluksoireiden (kuten närästys, happaman mahanesteen ruokatorveen takaisinvirtaus) hoitoon
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	20 mg enterokapseli
Vaikuttava aine	Omepratsoli
Annostus	Suosittelun annos on yksi 20 mg:n enterokapseli kerran päivässä 2 – 4 viikon ajan. Kapselit suositellaan otettavaksi aamulla joko ruokaillessa tai tyhjään vatsaan. Kapselit niellään kokonaisuena veden kera (vähintään 1/2 lasillista vettä). Kapselia ei saa purra eikä murskata.
Huom.	Ennen kuin oireet helpottavat, saattaa olla tarpeen ottaa tabletteja 2-3 peräkkäisen päivän ajan. Lääke saattaa peittää muiden sairauksien oireet → yhteys lääkäriin jos uusia oireita/oireet pahenevat hoidon aikana.

2.2 Mahan limakalvoa suojaava antasidi

Rennie	
Käyttöaihe	Lievittämään liikahappoisuuteen liittyviä oireita, kuten närästystä ja ruoansulatusvaivoja
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Munuaiskivet - Munuaisten vajaatoiminta
Muoto	Imeskelytabletti
Vaikuttava aine	Kalsiumkarbonaatti, magnesiumsubkarbonaatti
Annostus	1 – 2 tablettia puorskellaan tai annetaan hitaasti sulaa suussa tarvittaessa. On suositeltavaa ottaa tabletit tunti aterian jälkeen ja nukkumaan mentäessä. Närästys- ja kiputilanteissa suositellaan otettavaksi 1 – 2 tablettia heti oireiden ilmaannuttua. Suurin sallittu vuorokausiannos on 11 tablettia (8 g kalsiumkarbonaattia / vuorokausi), ei saa käyttää kahta viikkoa pidempään yhtäjaksoisesti.
Yhteisvaikutukset	Saattaa vähentää muiden lääkeaineiden imeytymistä (esim. antibiootit) → suositeltavaa ottaa eri aikaan kuin muut lääkkeet , esim. 1 – 2 tunnin aikavälillä
Huom.	- Älä käytä runsaasti maitotuotteita samanaikaisesti - Närästysoireet saattavat johtua myös muista syistä, pidä aina sydänperäinen kipu mahdollisena , varsinkin jos kipu uusi potilaalle tai oireet eivät häviä lääkityksestä huolimatta

Mahan limakalvoa suojaava antasidi

Balancid Novum	
Käyttöaihe	Hoitamaan närästystä, happamia röyhtäisyjä, liikahappoisuutta ja mahakipuja, jotka johtuvat liiallisesta suolahappomäärästä mahassa
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	Purutabletti
Vaikuttava aine	Kalsiumkarbonaatti, magnesiumhydroksidi
Annostus	Suosittelun annos tilapäisiin oireisiin on 1–2 purutablettia tarvittaessa
Yhteisvaikutukset	Yhteisvaikutuksia useiden lääkeaineiden kanssa → joidenkin kanssa pidettävä 2 – 6 tunnin väli. Tarkista yhteensopivuus ennen käyttöä jos potilas käyttää muita lääkkeitä.
Huom.	Ei saa ottaa maidon kanssa

2.3 Metoklopramidi (tabletti)

Primperan	
Käyttöaihe	Pahoinvoinnin ja oksentelun oireenmukainen hoito
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Ruoansulatuskanavan verenvuoto tai tukkeuma
Muoto	10 mg kalvopäällysteinen tabletti
Vaikuttava aine	Metoklopramidi
Annostus	- 1 tabletti korkeintaan 3 kertaa vuorokaudessa enintään 5 vuorokauden ajan - Kahden annoksen välin on oltava vähintään 6 tuntia, huolimatta oksentamisesta tai annoksen hylkäämisestä
Haittavaikutukset	Voi aiheuttaa huimausta tai uneliaisuutta ja voi heikentää kykyä kuljettaa moottoriajoneuvoa tai tehdä tarkkaa keskittymistä vaativia tehtäviä.
Huom.	Lopeta hoito välittömästi ja yhteys lääkäriin jos ilmenee tahdosta riippumattomia liikkeitä (etenkin pään ja niskan alueella), korkea kuume, korkea verenpaine tai kouristuksia

Metoklopramidi (injektio)

Primperan injektio	
Käyttöaihe	Pahoinvointi ja oksentelu, kun suun kautta otettava tabletti ei pystytä käyttämään
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Ruoansulatuskanavan verenvuoto tai tukkeuma
Muoto	5 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Metoklopramidihydrokloridi
Annostus	- Suositeltu kerta-annos on 10 mg korkeintaan 3 kertaa vuorokaudessa - Annetaan hitaana injektiona laskimoon (vähintään 3 minuuttia kestävä injektiona) tai injektiona lihakseen
Haittavaikutukset	Voi aiheuttaa huimausta tai uneliaisuutta ja voi heikentää kykyä kuljettaa moottoriajoneuvoa tai tehdä tarkkaa keskittymistä vaativia tehtäviä.
Huom.	Suurempi riski vakaville haittareaktioille, ensisijainen lääkitysmuoto on suun kautta otettava tabletti.

2.4 Natriumsitraatti

Microlax	
Käyttöaihe	Ummetukseen. Nopeasti vaikuttava peräruiske.
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	Peräruiskeliuos
Vaikuttava aine	Natriumsitraattihydraatti, natriumlauryylisulfoasetatti, sorbitoli
Annostus	Yhden peräruiskeen sisältö annostellaan peräsuoleen viemällä putkilon kärki kokonaisuudessaan peräsuoleen. Yksi tippa putkilon sisältöä voidaan käyttää liukasteeksi.
Huom.	Ulostaminen tapahtuu tavallisesti noin 5 – 15 minuutin kuluttua annostelun päättymisestä

2.5 Suolta stimuloiva ulostuslääke

Toilax	
Käyttöaihe	Ummetuksen tilapäinen hoito
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Nestevajaus/kuivumistila
Muoto	5 mg enterotabletti
Vaikuttava aine	Bisakodyyli
Annostus	- 1 – 2 tablettia (5 – 10 mg) kerta-annoksena nukkumaan mennessä riittävän nestemäärän kanssa, vaikutus alkaa yleensä 6 – 12 tuntia lääkkeen ottamisesta - Tabletteja ei saa murskata eikä pureskella mahalaukun ärsytyksen välttämiseksi
Yhteisvaikutukset	Maitotuotteita ja antasideja (närestyslääkkeitä) ei saa ottaa samanaikaisesti ja yhteiskäytössä tulee annosten välillä pitää vähintään 1 tunnin tauko
Huom.	Tarkoitettu vain tilapäisen, lyhytkestoisen ummetuksen hoitoon (korkeintaan 7 päivää)

2.6 Loperamidi

Imodium / Lopex	
Käyttöaihe	Ripulin hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Veriset ulosteet tai korkea kuume - Antibioottihoidosta johtuva ripuli
Muoto	2 mg kapseli
Vaikuttava aine	Loperamidihydrokloridi
Annostus	- Aloitusannos 2 kapselia (4 mg), sen jälkeen 1 kapseli (2 mg) jokaisen ripuliulostuksen jälkeen, enintään 8 kapselia (16 mg) vuorokaudessa - Jos hoitovastetta akuutissa ripulissa ei saavuteta 48 tunnin kuluessa, valmistein käyttö lopetettava ja potilas hakeuduttava lääkäriin
Yhteisvaikutukset	Joidenkin lääkkeiden teho voi muuttua tai voi tulla haittavaikutuksia, jos käyttää lääkkeitä samanaikaisesti (esim. antibiootit, sydän- ja verenpainelääkkeet)
Huom.	Ripulin yhteydessä ihminen menettää paljon nestettä → nesteytyksestä huolehdittava

2.7 Prednisoloni-sinkokainihydrokloridi

Scheriproct Neo	
Käyttöaihe	Peräpukamien, peräsuolen tulehdusten ja pinnallisten peräaukon haavaumien hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Hoidettavan alueen ihoinfektio
Muoto	Rektaalivoide
Vaikuttava aine	Prednisolonikaproaatti, sinkokainihydrokloridi
Annostus	- Ulostamisen jälkeen, ennen käyttöä tulee peräaukon seutu puhdistaa huolellisesti - Voidetta käytetään usein 2 kertaa päivässä, ensimmäisenä hoitopäivänä jopa 4 kertaa päivässä. Oireiden lievittyessä riittää usein annostus kerran päivässä
Huom.	Varovaisuutta tulee noudattaa, jotta valmistetta ei joutuisi silmiin. Pese kädet huolellisesti jokaisen käyttökerran jälkeen. Hoitoa ei tule lopettaa liian aikaisin, vaikka oireet yleensä helpottuvatkin nopeasti. Oireiden uusiutumisen estämiseksi hoitoa tulee jatkaa pienempää annosta käyttäen ainakin viikon ajan,

	<p>vaikka oireet olisivatkin jo hävinneet kokonaan. Scheriproct Neo –hoidon pituus ei saa kuitenkaan ylittää 4 viikkoa.</p> <p>Ei saa ottaa suun kautta → voi tulla vaikeita kardiovaskulaarisia oireita (sydämen toiminnan hidastuminen/sydämenpysähtys) ja keskushermosto-oireita (kouristukset, hengityslama) → aina yhteys lääkäriin.</p>
--	--

Prednisoloni-sinkokainihydrokloridi (suppo)

Scheriproct Neo	
Käyttöaihe	Peräpukamien, peräsuolen tulehdusten ja pinnallisten peräaukon haavaumien hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Hoidettavan alueen ihoinfektio
Muoto	Peräpuikko
Vaikuttava aine	Prednisolonikaproaatti, sinkokainihydrokloridi
Annostus	- Ulostamisen jälkeen, ennen käyttöä tulee peräaukon seutu puhdistaa huolellisesti - 1 peräpuikko viedään syväälle peräsuoleen kerran päivässä. Hyvin kivuliaissa tapauksissa ensimmäisenä hoitopäivänä 1 eräpuikko 2 – 3 kertaa päivässä. Oireiden helpottuessa riittää usein 1 peräpuikko joka toinen päivä
Huom.	<p>Hoitoa ei tule lopettaa liian aikaisin, vaikka oireet yleensä helpottuvatkin nopeasti. Oireiden uusiutumisen estämiseksi hoitoa tulee jatkaa pienempää annosta käyttäen ainakin viikon ajan, vaikka oireet olisivatkin jo hävinneet kokonaan. Scheriproct Neo –hoidon pituus ei saa kuitenkaan ylittää 4 viikkoa.</p> <p>Ei saa ottaa suun kautta → voi tulla vaikeita kardiovaskulaarisia oireita (sydämen toiminnan hidastuminen/sydämenpysähtys) ja keskushermosto-oireita (kouristukset, hengityslama) → aina yhteys lääkäriin.</p>

2.8 Meklotsiini

Postafen	
Käyttöaihe	Matkapahoinvoinnin ja merisairauden ehkäisyyn ja lievittämiseen
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Maksan vajaatoiminta
Muoto	25 mg tabletti
Vaikuttava aine	Meklotsiinihydrokloridi
Annostus	1 tabletti 1 – 2 kertaa vuorokaudessa. Mikäli 25 mg:n annos ei ole riittävä, voidaan tunnin kuluttua ottaa toinen 25 mg:n annos, vuorokausiannos enintään 50 mg.
Yhteisvaikutukset	Älä käytä samanaikaisesti unilääkkeiden, rauhoittavien lääkkeiden, MAO:n estäjien tai alkoholin kanssa
Haittavaikutukset	Saattaa vaikuttaa henkistä valppautta ja liikkeen koordinaatio-kykyä edellyttävien tehtävien suorittamiseen

3 KIPU- JA KUUMELÄÄKKEET

3.1 Ibuprofeeni

Burana	
Käyttöaihe	Tilapäiset kipu- ja kuumetilat
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Allerginen reaktio ASA:lle tai muulle tulehduskipulääkelle - Ruoansulatuskanavan verenvuoto, aktiivinen tai aikaisemmin sairastettu
Muoto	400 mg tabletti
Vaikuttava aine	Ibuprofeeni
Annostus	Useimmissa käyttöaiheissa riittävä annostus on 400 – 600 mg 3 – 4 kertaa vuorokaudessa. Vaikeimmissa tapauksissa ja akuutti-hoidossa voidaan käyttää 800 mg 3 kertaa vuorokaudessa
Yhteisvaikutukset	- Muita tulehduskipulääkkeitä ei pidä käyttää samanaikaisesti Buranan kanssa – vain haitat lisääntyvät, ei teho. - Neidonhiuspuu (ginkgo biloba) saattaa suurentaa tulehduskipulääkkeisiin liittyvää verenvuotoriskiä.
Huom.	Missään käyttöaiheessa kerta-annos ei saa ylittää 1 600 mg. Yleensä 2 400 mg:n vuorokausiannos on riittävä ja 3 200 mg:n vuorokausiannosta ei saa ylittää.

3.2 Parasetamoli

Para-Tabs	
Käyttöaihe	Kuume- ja särkytilat
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Maksan ja munuaisten toiminnan häiriöt
Muoto	500 mg tabletti
Vaikuttava aine	Parasetamoli
Annostus	- 1 – 2 tablettia (500 – 1000 mg) tarvittaessa 1 – 3 kertaa päivässä - Enintään 3 000 mg vuorokaudessa
Yhteisvaikutukset	Maksaa kuormittavat aineet, kuten alkoholi voi lisätä parasetamolien haitallisuutta maksalle
Huom.	Yliannostusriskin välttämiseksi tulisi varmistaa, etteivät muut samanaikaisesti käytössä olevat lääkkeet sisällä parasetamolia. Pysyvän maksavaurion riskin vuoksi liian suuren annoksen saaneen potilaan on hakeuduttava heti lääkäriin, vaikka hänen vointinsa olisikin hyvä.

3.3 Diklofenaakki (suppo)

Voltaren	
Käyttöaihe	Kivun ja tulehduksen hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Allerginen reaktio ASA:lle tai muulle tulehduskipulääkkeelle - Ruoansulatuskanavan verenvuoto
Muoto	100 mg peräpuikko
Vaikuttava aine	Diklofenaakkinatrium
Annostus	- Suositeltu alkuannos on 100 – 150 mg vuorokaudessa, lievemmissä tapauksissa riittää tavallisesti 75 – 100 mg vuorokaudessa - Peräpuikko on parasta laittaa peräsuoleen ulostamisen jälkeen. Makaa kylkiasennossa polvet hieman koukussa ja työnnä peräpuikko sormella riittävän syväälle peräsuoleen
Yhteisvaikutukset	- Samanaikainen käyttö diureettien tai verenpainetta alentavien lääkkeiden kanssa saattaa vähentää niiden vaikutusta → yhteiskäytössä tulee noudattaa varovaisuutta ja potilaan verenpainetta tulee seurata - Samanaikainen käyttö muiden tulehduskipuläkkeiden tai kortikosteroidien kanssa saattaa edistää ruoansulatuskanavan haittavaikutusten ilmaantumista

3.4 Diklofenaakki (injektio)

Voltaren Inj.	
Käyttöaihe	Akuuttien tulehdus- ja kiputilojen sekä virtsatie- ja sappikivikoh- tausten hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Allerginen reaktio ASA:lle tai muulle tulehduskipulääkelle - Ruoansulatuskanavan verenvuoto
Muoto	25 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Diklofenaakkinatrium
Annostus	Tavallinen annos vuorokaudessa on yksi 3 ml:n ampulli (75 mg) i.m.. Joissakin tapauksissa voidaan antaa 2 ampullia vuorokau- dessa. Saa käyttää korkeintaan kahden vuorokauden aja. Injektio annetaan i.m. syvälle pakaralihaksen ylempään ulko- neljännekseen . Injektiota annettaessa on käytettävä asianmu- kaista injektiotekniikkaa ja sopivan pituista neulaa (potilaan pa- karan rasvakerroksen paksuus huomioiden), jotta vältetään ta- haton ihonalainen annostelu.
Yhteisvaikutukset	- Samanaikainen käyttö diureettien tai verenpainetta alenta- vien lääkkeiden kanssa saattaa vähentää niiden vaikutusta → yhteiskäytössä tulee noudattaa varovaisuutta ja potilaan ve- renpainetta tulee seurata - Samanaikainen käyttö muiden tulehduskipuläkkeiden tai kor- tikosteroidien kanssa saattaa edistää ruoansulatuskanavan haittavaikutusten ilmaantumista
Huom.	Lihakseen pistettävän injektion antamista koskevia ohjeita on noudatettava tarkasti , jotta vältetään injektiokohdassa ilmene- vät haittatapahtumat, sillä ne voivat aiheuttaa lihasheikkoutta, lihashalvausta ja injektiokohdan nekroosia.

3.5 Lidokaiini

Lidocain	
Käyttöaihe	Paikallispuudute
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	10 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Lidokaiinihydrokloridi
Annostus	Annostellaan puudutettavan alueen laajuudesta riippuen tarvittaessa aina maksimikerta-annokseen saakka, joka on 200 mg, eli 10 mg/ml injektionesteellä 20 ml.
Haittavaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> - Käytettävä pienintä tehokasta määrää - Vältettävä annostelua tulehtuneisiin tai infektoituneisiin kudoksiin - Injektio tulee suorittaa hitaasti ja säännöllisin välein puuduteruiskulla aspiroiden suonensisäisen annostelun välttämiseksi
Huom.	Tulee käyttää ainoastaan, jos mahdollisten haittavaikutusten hoitamiselle on riittävät valmiudet. Näitä ovat ensiapu- ja elvytysvalmius sekä mahdollisuus suonensisäiseen nestehoitoon. Tarvittavan välineistön ja hoidossa käytettävien lääkkeiden tulee olla nopeasti saatavilla.

3.6 Finrexin

Finrexin Neo	
Käyttöaihe	Kuumeen ja erilaisten särkytilojen oireenmukainen hoito
Vasta-aiheet	<ul style="list-style-type: none"> - Yliherkkyys - Allerginen reaktio ASA:lle tai muulle tulehduskipulääkkeelle
Muoto	Jauhe
Vaikuttava aine	Asetyylisalisyylihappo, kofeiini, askorbiinihappo
Annostus	1 annospussi tarpeen mukaan 3 – 4 kertaa vuorokaudessa. Maksimivuorokausiannos on 8 annospussia.
Yhteisvaikutukset	Käyttö samanaikaisesti muiden tulehduskipulääkkeiden kanssa lisää haittavaikutusten todennäköisyyttä.
Huom.	Sisältää kofeiinia → voi aiheuttaa unettomuutta

3.7 Bafucin

Bafucin	
Käyttöaihe	Kurkkukipu
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	Imeskelytabletti
Vaikuttava aine	Bentsokaiini, setyylipyridiniumkloridi, diklooribentsyylialkoholi, gramisidiini
Annostus	- Yksi imeskelytabletti joka toinen tunti. - Anna tabletin liueta hitaasti suussa. - Maksimivuorokausiannos on 12 imeskelytablettia.
Haittavaikutukset	Lopeta käyttö ja ota heti yhteys lääkäriin jos ilmenee seuraavia oireita: ihon, huulten ja kynsimarron kalpeus, harmaus tai sinertäminen, päänsärky, heikotuksen tunne, hengenahdistus, uupumus ja nopea sydämen syke
Huom.	Jos oireet eivät lieivity 3 päivässä, tai jos ne pahenevat, ota yhteys lääkäriin

3.8 Strepsils

Strepsils	
Käyttöaihe	Kurkkukipu
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	Imeskelytabletti
Vaikuttava aine	2,4-diklooribentsyylialkoholi, amyylimetakresoli
Annostus	- 1 imeskelytabletti joka toinen – kolmas tunti tarvittaessa. Tabletten annetaan hitaasti liueta suussa. - Enintään 12 tablettia vuorokaudessa.
Huom.	Jos oireet eivät lieivity 3 päivässä, tai jos ne pahenevat, ota yhteys lääkäriin

4 KESKUSHERMOSTOON VAIKUTTAVAT LÄÄKKEET

4.1 Oksikodoni

OxyNorm	
Käyttöaihe	Voimakkaan kivun hoito
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	10 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Oksikodonihydrokloridi
Annostus	Laskimon- tai lihaksensisäinen injektio. <ul style="list-style-type: none"> - Laimennetaan 0,9 % NaCl-liuoksella 1:4 pitoisuuteen 2 mg/ml - i.v.: Kerta-annos 2 – 4 mg hitaasti, tarvittaessa 5 – 15 min välein kunnes riittävä kivunlievitys saavutettu - i.m.: Kerta-annos 5 – 10 mg 4 tunnin välein
Yhteisvaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> - Ei saa käyttää samanaikaisesti MAO:n estäjien kanssa tai jos käyttänyt niitä edeltävien 2 viikon aikana - Greippimehun juominen vältettävä hoidon aikana - Älä juo alkoholia OxyNorm-valmisteen käytön aikana
Haittavaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> - Opioidiyliannostuksen suurin vaara on hengityslama, voi myös aiheuttaa äkillistä, vaikeaa verenpaineen alenemista - Saattaa heikentää reaktiokykyä → vaikuttaa työturvallisuuteen ja kykyyn selviytyä turvallisesti liikenteessä
Huom.	<ul style="list-style-type: none"> - Yliannostuksissa ensiapuna on potilaan hengitysteiden avaaminen ja hengityksen tukeminen tai avustaminen. Hengitystä ja verenkiertoa tulee ylläpitää (ventilaatio ja nesteytys). - Vakavissa yliannostustapauksissa voidaan antaa Nexodalia (naloksoni) kumoamaan OxyNormin vaikutusta.

4.2 Naloksoni

Nexodal	
Käyttöaihe	Opioidiyliaannostukseen käytettävä vastalääke
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	0,4 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Naloksonihydrokloridi
Annostus	Injektio laskimoon tai lihakseen. Yleensä 0,2 mg i.v. 2 – 3 min välein, kunnes toivottu vaikutus saavutettu.
Haittavaikutukset	Kipulääkkeen vaikutuksen kumoaminen → kiputilan paheneminen.
Huom.	Opioidien vaikutusaika saattaa olla pidempi kuin Nexodalin vaikutusaika → potilaiden tilaa on seurattava jatkuvasti ja annettava tarvittaessa uusi annos . Nexodalin vaikutusajan kesto riippuu annoksesta ja antotavasta, ja se vaihtelee 45 minuutin ja 4 tunnin välillä

4.3 Midatsolaami

Midazolam	
Käyttöaihe	Kouristelun hoito tai sedaatio
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	5 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Midatsolaami
Annostus	- Kouristelussa annetaan posken limakalvolle 10 mg (2 ml). Annos voidaan toistaa 10 min kuluttua - Lääkettä vedetään neulan kanssa ruiskuun, neula poistetaan ja lääkettä annostellaan ruiskulla suuhun/poskeen - Voidaan myös annostella suonensisäisesti, yleensä 1 – 2 mg:n erissä 10 mg:aan asti
Yhteisvaikutukset	Rauhoittavat lääkkeet, nukahtamislääkkeet ja alkoholi saattavat voimistaa vaikutusta
Haittavaikutukset	Hengityslama-/pysähdys → hengitystä ja tajunnantasoja seurattava ja varauduttava hengityksen avustamiseen

4.4 Haloperidoli

Serenase	
Käyttöaihe	Psykoosiin liittyvän vaikean levottomuuden hoitoon, esim. aistiharhat, harhaluulot ja vainoharhaisuus, sekä niihin liittyvä voimakas jännittyneisyys, yliaktiivisuus tai aggressiivisuus
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	5 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Haloperidoli
Annostus	- Yleensä 1 – 5 mg lihakseen, jonka jälkeen lisäannoksia tarvittaessa 1 – 4 tunnin välein - Enintään 20 mg päivässä
Yhteisvaikutukset	Yhteisvaikutuksia useiden lääkeaineiden kanssa, selvitä aina käytössä olevat lääkkeet ja kysy lääkäriltä ennen lääkkeen antamista potilaalle
Haittavaikutukset	Lopeta lääkehoitoa ja yhteys lääkäriin jos: - Sydämen toimintahäiriö, esim. rytmihäiriö - Korkea kuume, lihasjäykkyys, sekavuus tai tajuttomuus - Laskimotukoksen viittaavia oireita, kuten alaraajan turpoaminen, kipu ja punoitus

4.5 Diatsepaami (tabletti)

Diapam	
Käyttöaihe	Ahdistuneisuus, jännitys-, levottomuus- ja tuskatilat, unettomuus
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Uniapnea
Muoto	5 mg tabletti
Vaikuttava aine	Diatsepaami
Annostus	Yleensä 2 – 5 (mahdollisesti 10 – 20) mg 3 kertaa vuorokaudessa
Yhteisvaikutukset	- Greippimehu heikentää lääkkeen poistumista elimistöstä ja lisää haittavaikutusten riskiä - Kofeiini ja tupakkatuotteet heikentävät vaikutusta - Alkoholilla voi voimistaa vaikutusta - Voi aiheuttaa riippuvuutta
Haittavaikutukset	Voi väsyttää ja vaikuttaa keskittymiskykyyn sekä lihasten toimintaan. Näitä haittavaikutuksia voi esiintyä myös useita päiviä lääkkeen käytön lopettamisen jälkeen. Voi aiheuttaa fyysistä ja psyykkistä riippuvuutta ja pitkäaikainen käyttö voi kehittää toleranssia → käyttö mahdollisimman lyhyt

Huom.	Jos hoidon aikana ilmenee ns. paradoksaalisia (eli ristiriitaisia) reaktioita, kuten levottomuutta, kiihtyneisyyttä, vihamielistä käytöstä tai aistiharhoja, keskeytä lääkkeen käyttö ja ota yhteys lääkäriin.
-------	--

Diatsepaami (peräruiske)

Stesolid	
Käyttöaihe	Voidaan käyttää lievittämään voimakasta jännittyneisyyttä, tuskaisuutta ja rauhattomuutta. Valmisteella on myös kouristuksia estävä vaikutus
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Uniapnea
Muoto	10 mg/annos peräruiske
Vaikuttava aine	Diatsepaami
Annostus	Yleinen annos aikuisille on 10 mg. Koko peräruiskeen kärki viedään peräsuoleen. Peräruiske on annosteltaessa aina pidettävä kärki alaspäin, jolloin kärkiosa täyttyy nesteellä. Peräruiske tyhjennetään puristamalla peukalon ja etusormen välissä ja vedetään ulos kokoon puristettuna.
Yhteisvaikutukset	- Greippimehu heikentää lääkkeen poistumista elimistöstä ja lisää haittavaikutusten riskiä - Kofeiini ja tupakkatuotteet heikentävät vaikutusta - Alkoholilla voi voimistaa vaikutusta - Voi aiheuttaa riippuvuutta
Haittavaikutukset	Voi väsyttää ja vaikuttaa keskittymiskykyyn sekä lihasten toimintaan. Näitä haittavaikutuksia voi esiintyä myös useita päiviä lääkkeen käytön lopettamisen jälkeen. Voi aiheuttaa fyysistä ja psyykkistä riippuvuutta ja pitkäaikainen käyttö voi kehittää toleranssia → käyttö mahdollisimman lyhyt
Huom.	Jos hoidon aikana ilmenee ns. paradoksaalisia (eli ristiriitaisia) reaktioita, kuten levottomuutta, kiihtyneisyyttä, vihamielistä käytöstä tai aistiharhoja, keskeytä lääkkeen käyttö ja ota yhteys lääkäriin.

4.6 Tematsepaami

Tenox	
Käyttöaihe	Vähentää ahdistuneisuutta ja rauhoittaa (esim. helpottaa nukahtamista)
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Uniapnea - Maksan vajaatoiminta
Muoto	10 mg tabletti
Vaikuttava aine	Tematsepaami
Annostus	Unettomuus: 10 – 20 mg juuri ennen nukkumaanmenoa. Yleensä hoidon tulisi kestää vain muutamasta päivästä kahteen viikkoon. Ahdistuneisuus: 10 – 30 mg enintään 3 kertaa vuorokaudessa.
Yhteisvaikutukset	Muiden rauhoittavien lääkkeiden tai alkoholin samanaikainen käyttö saattaa voimistaa vaikutusta
Haittavaikutukset	Väsymys ja unilääkkeenä käytettäessä uneliaisuus päiväsaikaan, tunne-elämysten latistuminen ja tarkkaavaisuuden väheneminen
Huom.	Voi aiheuttaa fyysistä ja psyykkistä riippuvuutta ja pitkäaikainen käyttö voi kehittää toleranssia → käyttö mahdollisimman lyhyt

5 HENGITYSTIE- JA ALLERGIALÄÄKKEET

5.1 Desloratadiini

Desloratadine	
Käyttöaihe	Allerginen nuha, nokkosihottuma
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	5 mg tabletti
Vaikuttava aine	Desloratadiini
Annostus	1 tabletti kerran vuorokaudessa

5.2 Hydrokortisoni (injektio)

Solu-Cortef	
Käyttöaihe	Käytetään tavanomaisen hoidon lisänä muun muassa seuraavissa tilanteissa: - Äkilliset yliherkkyysoireet (allergia, astma) - Vakavat infektiot - Sokin kaltaiset tilat
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	250 mg injektiokuiva-aine ja liuotin (125 mg/ml)
Vaikuttava aine	Hydrokortisoni
Annostus	- Suositeltu annos on 100 mg hydrokortisonia i.v.. Tarvittaessa voidaan antaa vielä 50–100 mg 1, 3, 6 ja 10 tuntia aloitusannoksen jälkeen - Sokkutilojen hoidossa annetaan 250 mg – 1000 mg annos hitaana laskimonsisäisenä injektiona
Yhteisvaikutukset	Greippimehu voi vaikuttaa lääkkeen tehokkuuteen
Haittavaikutukset	Ota yhteyttä lääkäriin, jos esiintyy näön hämärtymistä tai muita näköhäiriöitä
Huom.	Käyttö voi heikentää vastustuskykyä ja lisätä infektioalttiutta sekä estää joidenkin tulehdusoireiden havaitsemisen.

5.3 Metyyliprednisoloni (injektio)

Solu-Medrol	
Käyttöaihe	Lievittää tulehdusoireita ja allergisia oireita
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	250 mg injektiokuiva-aine ja 4 ml liuotin
Vaikuttava aine	Metyyliprednisoloni
Annostus	Aloitusannos on tavallisesti 10 - 500 mg i.v., suuria annoksia saatetaan tarvita lyhytaikaisesti vaikeiden akuuttien tilojen hoitoon
Yhteisvaikutukset	Greippimehu voi vaikuttaa lääkkeen tehokkuuteen
Haittavaikutukset	Ota yhteyttä lääkäriin, jos esiintyy näön hämärtymistä tai muita näköhäiriöitä
Huom.	Käyttö voi heikentää vastustuskykyä ja lisätä infektioalttiutta sekä estää joidenkin tulehdusoireiden havaitsemisen

5.4 Prednisoloni (tabletti)

Prednisolon	
Käyttöaihe	Lievittää allergian oireita ja vähentää tulehdusta
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	5 mg tabletti
Vaikuttava aine	Prednisoloni
Annostus	Vuorokausiannos vaihtelee taudin luonteen ja vaikeusasteen mukaan. Hoito aloitetaan yleensä suurilla annoksilla 20–60 mg (–120 mg) päivässä, useimmiten aamuisin. Ylläpitoannos pyritään säätämään mahdollisimman pieneksi, yleensä 5–20 mg:aan päivässä.
Yhteisvaikutukset	Yhteisvaikutuksia mm. tulehduskipulääkkeiden ja ehkäisytablettien kanssa
Haittavaikutukset	Saattaa aiheuttaa psyykkisiä häiriöitä, kuten euforiaa, unettomuutta, mielialan vaihteluita, persoonallisuuden muutoksia, masennusta ja psykoottista taipumusta
Huom.	Ota yhteyttä lääkäriin, jos näön hämärtymistä tai muita näköhäiriöitä esiintyy

5.5 Flutikasoni

Flixotide Diskus	
Käyttöaihe	Kortisonivalmiste, jolla on tulehduksia ja allergiaa ehkäisevä vaikutus keuhkoissa
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Sisältää laktoosia → ei yleensä aiheuta ongelmia tavallisesta laktoosi-intoleranssista kärsiville
Muoto	250 ug/annos inhalaatiojauhe
Vaikuttava aine	Flutikasonipropionaatti
Annostus	Tavallinen annos 2 – 4 annosta 2 kertaa vuorokaudessa. Suuta huuhdeltava heti lääkkeen käytön jälkeen.
Huom.	Valmiste ei tuo välitöntä lievitystä akuutteihin astmakohtauksiin → kohtauksessa vain avaavan lääkkeen (salbutamol) ohella. Lääke on tarkoitettu käytettäväksi vain sisäänhengitettynä → oikea inhalaatiotekniikka tärkeä → tarkista pakkauksen ohjeista.

5.6 Salbutamoli

Ventoline Diskus	
Käyttöaihe	Akuuttien astmakohtausten ja muiden hengityselinsairauksien hoitoon sekä rasitusastman ehkäisyyn
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	200 ug/annos, inhalaatiojauhe
Vaikuttava aine	Salbutamolisuulfaatti
Annostus	Käytetään yleensä oireenmukaisena lääkkeenä, eikä jatkuvana. Tavallisesti 1 annos tarvittaessa, korkeintaan 4 kertaa päivässä. Oikea inhalaatiotekniikka tärkeä → tarkista inhalaatio-ohjeet pakkauksesta.
Yhteisvaikutukset	Joillakin verenpainelääkkeillä (beetasalpaajat) saattaa olla Ventoline Diskuksen tehoa heikentävä vaikutus

5.7 Beklometasoni

Aerobec	
Käyttöaihe	Astmakohtausten ehkäisy säännöllisellä, keuhkoputkien tulehdusta estävällä lääkityksellä
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	100 ug/annos, inhalaatiosumute
Vaikuttava aine	Beklometasonidipropionaatti
Annostus	Lievästä keskivaikeaan astmaan otetaan tavallisesti 1 inhalaatio 2 kertaa vuorokaudessa. Annosta voidaan nostaa 4 (– 8) inhalaatioon 2 kertaa päivässä. Oikea inhalaatiotekniikka tärkeä → tarkista inhalaatio-ohjeet pakkauksesta.
Haittavaikutukset	Joskus saattaa esiintyä yskimistä tai hengenahdistusta heti inhalaation ottamisen jälkeen → lopeta Aerobec:n käyttö, ota nopeavaikutteista keuhkoputkia avaavaa lääkettä (salbutamoli) ja hakeudu lääkäriin.
Huom.	Tästä lääkkeestä ei ole enää apua astman oireisiin sen jälkeen, kun hengenahdistuskohtaus tai hengityksen vinkuna on alkanut → käytä kohtauslääkettä avaamaan hengitysteitä. Kohtauslääkettä voi turvallisesti käyttää yhdessä Aerobec:n kanssa.

5.8 Dekstrometrorfaani

Resilar	
Käyttöaihe	Ärsytysyksen oireiden hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - MAO:n estäjien käyttö 2 edellisen viikon aikana
Muoto	3 mg/ml oraaliliuos
Vaikuttava aine	Dekstrometrorfaanihydrobromidi
Annostus	Suosittelun annos 10 ml 3 – 4 kertaa vuorokaudessa. Maksimivuorokausiannos 40 ml.
Yhteisvaikutukset	Joidenkin lääkkeiden teho voi muuttua jos käyttää samanaikaisesti, esim. sydänlääkkeet ja masennuslääkkeet. Vältä alkoholin käyttöä samanaikaisesti.

5.9 Bisolvon

Bisolvon	
Käyttöaihe	Limaa irrottava yskänlääke tilapäiseen käyttöön hengitystiesairauksissa, joissa esiintyy sitkeän liman kertymistä keuhkoputkiin
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	0,8 mg/ml oraaliliuos
Vaikuttava aine	Bromiheksiinihydrokloridi
Annostus	10 millilitraa (8 mg) 3 kertaa päivässä. Hoidon alussa voi tarvittaessa nostaa annosta 20 ml:aan (16 mg) 3 kertaa vuorokaudessa.
Huom.	Avatun pullon käyttöaika on 12 kuukautta

5.10 Ksylometatsoliini

Naso Ratiopharm	
Käyttöaihe	Helpottaa nuhapotilaan hengittämistä nenän kautta vähentämällä nenän ja nielun alueen limakalvojen turvotusta
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Glaukooma - MAO:n estäjien käyttö
Muoto	1 mg/ml nenäsumute
Vaikuttava aine	Ksylometatsoliinihydrokloridi
Annostus	Suosittelun annos on 1 suihke kumpaankin sieraimen tarvittaessa korkeintaan 3 kertaa päivässä. Valmistetta voi käyttää yhtäjaksoisesti enintään 7 vuorokauden ajan.
Yhteisvaikutukset	MAO:n estäjien ja tiettyjen masennuslääkkeiden samanaikainen käyttö voi aiheuttaa verenpaineen nousua
Haittavaikutukset	Valmisteen suositeltua pitempiaikainen yhtäjaksoinen käyttö voi johtaa vaikutuksen heikkenemiseen ja käytön lopettamisen jälkeen esiintyvään voimakkaaseen nenän limakalvojen turvotukseen
Huom.	Lääkkeenoton jälkeen on odotettava vähintään 6 tuntia ennen seuraavan annoksen ottamista

6 INFECTIO- JA ANTIMIKROBILÄÄKKEET

Antibiootteja käytetään bakteeriperäisten infektioiden hoitoon ja ovat tehottomia virusperäisiä infektioita vastaan.

Aina kun käytetään antibiootteja, on noudatettava lääkemääräystä ja otettava kuuri loppuun, vaikka oireet häviäisivätkin jo muutaman päivän jälkeen. Jos lopettaa antibioottikuuria liian aikaisin, osa infektiota aiheuttavista bakteereista saattavat jäädä eloon ja voivat muodostaa bakteeriresistenssiä.

6.1 Amoksisilliini

Amorion	
Käyttöaihe	Antibiootti hengitysteiden bakteeri-infektioiden hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Aikaisempi allerginen reaktio mistä tahansa antibiootista (esim. penisilliini)
Muoto	500 mg tabletti
Vaikuttava aine	Amoksisilliini
Annostus	Tavanomainen annos on 250 – 500 mg kolme kertaa vuorokaudessa tai 750 mg – 1 g 12 tunnin välein infektion vaikeusasteesta ja tyyppistä riippuen. Lääke tulisi ottaa tasaisin välein vuorokauden aikana siten, että annosten välissä on vähintään 4 tuntia.
Yhteisvaikutukset	Kihtilääkkeet saattavat suurentaa haittavaikutusten riskiä
Haittavaikutukset	Ihoreaktiot, varsinkin rakkulat, punoitus tai mustelmat → lääkkeen käyttö lopetettava ja hakeuduttava heti lääkäriin
Huom.	Lääke saattaa aiheuttaa vakavia allergisia reaktioita → muista kysyä allergioista ja onko aiemmin tullut haittavaikutuksia antibiooteista → tilalle Doksisykliini.

6.2 Doksisykliini

Doximed	
Käyttöaihe	Laajakirjoinen antibiootti. Tärkeimpiä käyttöalueita ovat tulehdukset poskionteloissa, korvissa, keuhkoputkissa tai muualla hengitysteissä (esim. akuutti keuhkoputkentulehdus ja keuhko-kuume) ja virtsatieinfektiot.
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Raskaus - Maksan vajaatoiminta
Muoto	100 mg tabletti
Vaikuttava aine	Doksisykliini
Annostus	- Suositellaan otettavaksi runsaan vesimäärän kera ruokailun yhteydessä, maitotuotteiden samanaikaista käyttöä tulisi välttää. - Annostus on yksilöllinen ja riippuu infektion laadusta. Äkillisissä infektioissa hoito aloitetaan yleensä 200 mg:lla doksisykliiniä ensimmäisenä hoitopäivänä, jonka jälkeen siirrytään noudattamaan pienempää annostusta.
Yhteisvaikutukset	Alumiinia, kalsiumia ja magnesiumia sisältävät valmisteet (esim. happoja neutraloivat närästyslääkkeet) sekä rautavalmisteet voivat vähentää doksisykliinin imeytymistä ja sen vuoksi niitä ei tulisi ottaa 2-3 tuntia ennen tai jälkeen doksisykliinin ottamisen.
Haittavaikutukset	Hoidon aikana tulee välttää altistumista runsaalle auringonvalolle

6.3 Kefaleksiini

Kefalex	
Käyttöaihe	Laajakirjoinen antibiootti. Käytetään bakteerien aiheuttamien tulehdusten hoitoon mm. iholla, pehmytkudoksissa, virtsateissä ja hengitysteissä (nielu, välikorva, keuhkoputket, poskiontelot).
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	500 mg kalvopäällysteinen tabletti
Vaikuttava aine	Kefaleksiini
Annostus	Annostus on yksilöllinen ja riippuu infektion laadusta
Yhteisvaikutukset	Eräät kihtilääkkeet (probenesidi) saattaa nostaa kefaleksiinin pitoisuutta elimistössä. Ehkäisytablettien teho saattaa heikentyä.

6.4 Keftriaksoni

Ceftriaxone	
Käyttöaihe	Antibiootti vakaviin bakteeritulehduksiin, kuten meningiitti ja sepsis
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Aikaisempi allerginen reaktio penisilliinille tai sen kaltaisille antibiooteille (esim. kefalosporiini)
Muoto	1 g injektiokuiva-aine
Vaikuttava aine	Keftriaksoni (keftriaksoninatriumina)
Annostus	- Annoksen suuruus riippuu infektion vaikeusasteesta ja luonteesta, yleensä 1–2 g kerran päivässä i.v. tai i.m. (enimmillään 4 g kerran päivässä) - Lääkeaine liuotetaan 10 ml:aan 0,9 % NaCl-liuosta i.v. annosta varten - I.m. annostelua varten sekoitetaan 3 ml:aan Lidocain 10 mg/ml - Jos liuottimena käytetään Lidocainia, saatavaa liuosta ei koskaan saa antaa laskimoon
Huom.	Kalsiumia sisältäviä laimennusliuoksia (esim. Ringer) ei saa käyttää sekoittamiseen

6.5 Siprofloksasiini

Ciprofloxacin	
Käyttöaihe	Antibiootti suolisto- ja vakavimpiin virtsatietulehduksiin
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Raskaus
Muoto	500 mg kalvopäällysteinen tabletti
Vaikuttava aine	Siprofloksasiini
Annostus	Annos ja hoidon kesto määritetään käyttöaiheen, infektion vaikeusasteen ja infektiokohdan perusteella. Yleensä 1 tabletti 2 kertaa vuorokaudessa 7 vuorokauden ajan. Tabletit niellään kokonaisina pureskelematta nesteen kanssa.
Yhteisvaikutukset	Älä käytä samaan aikaan tisanidiinin (Sirdalud) kanssa. Maitotuotteet tai muut kivennäisaineita sisältävät tuotteet saattavat heikentää lääkkeen vaikutusta (esim. kalsium, magnesium, alumiini, rauta) → ota siprofloksasiiniannos noin 2 tuntia ennen tai aikaisintaan 4 tuntia niiden jälkeen.
Haittavaikutukset	Lopeta hoito ja yhteys lääkäriin heti jos hoidon aikana: - Nivelkipua ja nivelten turpoamista

	<ul style="list-style-type: none"> - Kipua, polttelua, pistelyä, tunnottomuutta, lihasheikkoutta erityisesti raajoissa - Näkö heikkenee tai muita silmäoireita - Maksavaurioon viittaavia oireita, esim. ruokahaluttomuus, kellertävä iho, virtsan tummuminen, kutina, vatsan arkuus - Nopeasti alkavaa hengenahdistusta, etenkin makuuasennossa
Huom.	Ihon herkkyys auringonvalolle lisääntyy → välttä altistumista suoralle auringonvalolle

6.6 Metronidatsoli

Trikozol	
Käyttöaihe	Antibiootti, jota käytetään suoliston bakteeritulehdusten sekä trikomonaksen, giardian tai amebojen aiheuttamien sairauksien hoitoon
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	400 mg tabletti
Vaikuttava aine	Metronidatsoli
Annostus	Annostus ja hoidon kesto riippuvat hoidettavasta sairaudesta. Esim. 400 (200 – 800) mg 2 - 3 kertaa vuorokaudessa 3 – 10 vrk ajan
Yhteisvaikutukset	Älä käytä alkoholia hoidon aikana tai 2 vuorokauden sisällä hoidon päättymisestä → voi aiheuttaa antabus-reaktion
Haittavaikutukset	Lopeta käyttö ja välittömästi yhteys lääkäriin jos hoidon aikana: <ul style="list-style-type: none"> - Vatsakipu, ruokahaluttomuutta, pahoinvointia, oksentelua, kuumetta, keltaisuutta, kutinaa tai ulosteen vaaleutta - Pahenevaa ihottuma, johon voi liittyä rakkuloita tai limakalvovaurioita - Huimaus, kouristukset, vapina, koordinaatiovaikeudet, tuntohäiriöt, kävelyvaikeudet tai sekavuus
Huom.	Virtsa voi värjäytyä tummaksi hoidon aikana, mikä ei kuitenkaan ole vaarallista

6.7 Flukonatsoli

Diflucan	
Käyttöaihe	Sieni-infektioiden hoitoon
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	150 mg kapseli
Vaikuttava aine	Flukonatsoli
Annostus	1 kapseli kerta-annoksena nieltynä kokonaisena nesteen kera
Yhteisvaikutukset	Ei saa käyttää samaan aikaan: - Astemisoli, terfenadiini (antihistamiineja allergioiden hoitoon) - Sisapridi (mahavaivojen hoitoon) - Pimotsidi (psykykkisen sairauden hoitoon) - Kinidiini (rytmihäiriölääke) - Erytromysiini (antibiotti)
Haittavaikutukset	Heti yhteys lääkäriin jos esiintyy väsymystä, ruokahaluttomuutta, oksentelua tai ihon ja silmävalkuaisten kellertymistä käytön jälkeen

6.8 Trimetopriimi

Trimetin	
Käyttöaihe	Virtsatieinfektioiden hoitoon
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	160 mg tabletti
Vaikuttava aine	Trimetopriimi
Annostus	- 1 tabletti 2 kertaa päivässä naisilla 3 vrk:n ja miehillä 7 vrk:n kuurina - Otettava runsaan nesteen kera

6.9 Valasikloviiri

Valaciclovir	
Käyttöaihe	- Ihon, limakalvojen ja silmän herpesinfektioiden hoitoon - Vyöruusun hoitoon
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	500 mg tabletti
Vaikuttava aine	Valasikloviiri
Annostus	- Annostus riippuu minkä taudin hoitoon käytetään - Tabletit nieltävä kokonaisina ja samaan aikaan joka päivä hoidon aikana
Haittavaikutukset	Jos potilaalle kehittyy käytön aikana ihottumaa, kuumetta ja suurentuneita imusolmukkeita → lopeta lääkkeen käyttöä ja yhteys lääkäriin

6.10 diTeBooster

Boostrix	
Käyttöaihe	Tehosterokotukseen kurkkumätää (difteriaa), jäykkäkouristusta (tetanusta) ja hinkuyskää (pertussista) vastaan
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Aikaisempi haittareaktio rokotteelle - Vaikea tulehdussairaus ja korkea kuume (yli 38 °C)
Muoto	Injektioneste esitäytetyssä ruiskussa
Vaikuttava aine	Kurkkumätä-, jäykkäkouristus-, hinkuyskärökote
Annostus	1 rokoteannos annetaan pistoksena lihakseen, mieluiten hartialihaksen alueelle. Rokotetta ei saa missään tapauksessa antaa suoneen.
Huom.	Ennen käyttöä rokotteen on annettava lämmitä huoneenlämpöiseksi ja rokotetta ravistetaan hyvin, jotta saadaan tasainen samea valkoinen suspensio. Ennen rokottamista rokote tarkastetaan silmämääräisesti vierashiukkasten ja/tai fysikaalisten muutosten varalta. Jos muutoksia havaitaan, rokotetta ei saa antaa.

7 ELVYTYS- JA MYRKYTYSLÄÄKKEET

7.1 Adrenaliini (injektio)

Adrenalin	
Käyttöaihe	Sydänpysähdys, anafylaktinen reaktio
Vasta-aiheet	Henkeä uhkaavissa tilanteissa vasta-aiheita ei ole
Muoto	1 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Adrenaliini
Annostus	- Sydänpysähdys: 1 mg laskimoon, voidaan toistaa muutaman minuutin välein - Anafylaktinen sokki: 0,5 mg ihon alle tai lihakseen. Annosta voidaan toistaa tarvittaessa 5 minuutin välein. Jos reaktio on vaikea, aikuisille voidaan antaa 0,1 – 0,25 mg (1 – 2,5 ml) i.v.
Yhteisvaikutukset	Beetasalpaajat voivat huonontaa adrenaliinin vaste anafylaksian yhteydessä. MAO:n estäjät voivat huomattavasti voimistaa verenpainetta nostavaa vaikutusta.
Huom.	Allerginen reaktio voi uusiutua jonkin ajan kuluttua → aina saatava potilas nopeasti hoitoon

Adrenaliini (EpiPen)

EpiPen	
Käyttöaihe	Vaikean allergisen reaktion (anafylaksian) hoitoon
Vasta-aiheet	Henkeä uhkaavissa tilanteissa vasta-aiheita ei ole
Muoto	300 ug injektioneste esitäytetyssä kynässä
Vaikuttava aine	Adrenaliini
Annostus	- Annetaan aina reiden ulkosivulle. - Napauta EpiPen noin kymmenen senttimetrin etäisyydeltä lujasti reiden ulkosivuun. Injektiokohtaa ei tarvitse sen tarkemmin hakea ja lääkettä voi annostella vaatteiden läpi - Vaikka nesteestä jää suurin osa (noin 90 %) jäljelle injektoriin, sitä ei voi käyttää toista kertaa - Yksi EpiPen-annos ei välttämättä riitä, varsinkin jos potilaalla paksu ihonalainen rasvakerros. Jos oireet eivät ole parantuneet tai ne pahenevat 5 – 15 minuutissa ensimmäisen injektion jälkeen → anna toinen annos
Yhteisvaikutukset	- MAO:n estäjät saattavat voimistaa vaikutusta. - Sydänsairauksien hoitoon käytettäviä lääkkeitä saattavat heikentää vaikutusta.

Haittavaikutukset	Allerginen reaktio voi uusiutua jonkin ajan kuluttua → aina saatava potilas nopeasti hoitoon
Huom.	Herkkä valolle. Adrenaliini pilaantuu nopeasti altistuessaan ilmalle tai valolle ja muuttuu silloin vaaleanpunaiseksi tai ruskeaksi. Muista tarkistaa EpiPen-autoinjektoren lasilieriön sisältö silloin tällöin ja varmista, että liuos on edelleen kirkas ja väritön.

7.2 Nopeavaikutteinen insuliini

NovoRapid	
Käyttöaihe	Hyperglykemian (korkea verensokeri) hoitoon
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	100 yksikköä/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Aspartinsuliini
Annostus	Annostus on yksilöllinen ja se määritetään potilaan tarpeiden mukaisesti, yleensä 0,5 – 1,0 yksikköä/kg/vrk
Yhteisvaikutukset	Beetasalpaajat saattavat peittää hypoglykemian oireet
Haittavaikutukset	Hyper- tai hypoglykemia → verensokeritasoa seurattava
Huom.	Vatsan alueelle ihonalaisesti annetun injektion vaikutus alkaa 10 – 20 minuutin kuluessa pistämisestä. Vaikutus on voimakkaimmillaan 1 – 3 tunnin välillä injektion antamisesta ja kestää 3–5 tuntia.

7.3 Glukagoni

GlucaGen	
Käyttöaihe	Hätätapauksissa alhaisen verensokerin aiheuttamissa tajuttomuustiloissa
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	1 mg injektiokuiva-aine ja liuotin
Vaikuttava aine	Glukagoni
Annostus	- 1 mg lihakseen tai ihon alle - Ruiskussa oleva vesi on sekoitettava GlucaGen-jauheen kanssa injektiopullossa ennen pistämistä
Huom.	- Ei välttämättä toimi kunnolla jos potilas paastonnut pitkään. - Anna potilaalle sokeria sisältävä välipala, kuten makeisia, keksejä tai hedelmämehua heti kun hän on reagoinut hoitoon ja pystyy nielemään. Sokeripitoinen välipala estää hypoglykemian uusiutumisen.

7.4 Lääkehiili

Carbomix	
Käyttöaihe	Akuuttien myrkytysten hoitoon estämään ruoansulatuskanavaan suun kautta joutuneiden aineiden imeytymistä
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Ruoansulatuskanavan verenvuoto - Syövyttävien aineiden (kuten vahvojen happojen tai emästen), alkoholien, petrolituotteiden, fluoridin, syanidin tai metallien, kuten raudan tai litiumin, aiheuttamissa myrkytyksissä , sillä lääkehiili ei sido näitä aineita - Tokkurainen/tajuton potilas
Muoto	50 g, rakeet oraalisuspensiota varten
Vaikuttava aine	Aktiivihiihi
Annostus	Pulloon lisätään vettä etiketin yläreunassa olevaan punaiseen merkkiviivaan saakka. Korkki suljetaan ja pulloa ravistellaan voimakkaasti noin minuutin ajan, jolloin saadaan noin 400 ml käyttövalmista hiiliseosta. Aikuisille suositellaan juotavaksi akuuttien myrkytysten hoitoon 50 – 100 g lääkehiiltä (1 – 2 pullollista) mahdollisimman pian myrkyllisen aineen ottamisen jälkeen.
Huom.	Pitäisi antaa myrkytystapauksissa mahdollisimman nopeasti tapahtuman jälkeen, mieluiten alle 60 minuutissa.

7.5 Fytomenadioni

Konakion Novum	
Käyttöaihe	Verenvuodoissa tai verenvuodon riskitilanteissa, jotka aiheutuvat K1-vitamiinin puutostiloista, esim. antikoagulanttihoiton aikana.
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	10 mg/ml injektioneste
Vaikuttava aine	Fytomenadioni
Annostus	Annetaan joko injektiona laskimoon tai suun kautta - Suun kautta: Yleensä 1 – 5 mg. Vedä ampullista mittaruiskuun haluttu määrä liuosta. Poista neula mittaruiskusta ja annostele liuos suoraan suuhun. Voi ottaa nesteen kera. - Laskimoon: 5 – 10 mg, hitaana yli 30 sekuntia kestävästi injektiona
Yhteisvaikutukset	Heikentää veren hyytymistä ehkäisevien lääkkeiden vaikutusta
Huom.	Laimennettu liuos on herkkä valolle, käytettävä heti valmistuksen jälkeen

7.6 Oraalinen rehydraatiosuola

Osmosal	
Käyttöaihe	Nestehukka, esim. ripulin yhteydessä
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Kuivuminen
Muoto	Jauhe oraaliliuosta varten
Vaikuttava aine	Natriumkloridi, kaliumkloridi, natriumsitraattidihydraatti, gluukoosi (sokeri)
Annostus	- Pussin sisältö lisätään puoleen litraan (0,5 l) haaleaa vettä ja sekoitetaan, kunnes kiinteät aineet ovat lienneet - Annostelu nestehukan vaikeusasteen mukaan - Ei ole tarkoitettu janojuomaksi
Huom.	Tulee ehdottomasti sekoittaa oikeaan määrään vettä (0,5 l). Jauheen sekoittaminen liian pieneen vesimäärään voi johtaa liialliseen suolojen saantiin.

8 SILMÄ- JA KORVATAUTIEN LÄÄKKEET

Käytettäessä useampia silmään annosteltavia valmisteita, eri valmisteiden annon välissä oltava vähintään 5 minuutin tauko. Yleensä silmävoidetta kannattaa annostella silmään viimeisenä.

Jos potilas käyttää piilolinssyjä, kannattaa poistaa niitä ennen silmään annosteltavien valmisteiden käyttöä, koska useimmat valmisteet saattavat värjätä piilolinssyjä. Piilolinssit voi laittaa taikaisin silmään aikaisintaan 15 minuutin kuluttua valmisteen annostelun jälkeen.

8.1 Silmän kostutusgeeli

Viscotears	
Käyttöaihe	Toimii luonnollisen kyynelnesteen korvikkeena kuivissa silmissä. Se kostuttaa silmää ja muodostaa silmän pintaa suojaavaa kalvoa jopa kuuden tunnin ajan.
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	2 mg/g silmägeeli
Vaikuttava aine	Karbomeeri
Annostus	Yleensä Viscotears-silmägeeliä annostellaan pieni määrä kumpaankin silmään 3-4 kertaa päivässä, tarvittaessa voi annostella useamminkin.

	Kerta-annospakkauksen sisältö riittää kumpaankin silmään.
Haittavaikutukset	Jos potilaalla on silmäkipua, näkökyvyn muutoksia, silmien ärsytystä, jatkuvaa silmien punaisuutta tai jos tila pahentuu tai ei häviä, käyttö on lopetettava ja on käännyttävä lääkärin puoleen.

8.2 Silmän kostutustipat

Artelac	
Käyttöaihe	Kostutustippoja, joita käytetään silmän pinnan kuivumisesta johtuvien oireiden hoitoon
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	Silmätipat
Vaikuttava aine	Hypromelloosi
Annostus	Tavanomainen annos on 1 tippa silmään 3 – 5 kertaa päivässä tai tarvittaessa useamminkin
Huom.	Kerta-annospakkaus eivät sisällä säilytysainetta, joten ne sopivat myös piilolinssien käyttäjille. Piilolinssijä ei välttämättä tarvitse poistaa silmistä tiputtamisen ajaksi.

8.3 Pilokarpiini

Isopto Carpine	
Käyttöaihe	Glaukoomalääke, vähentää silmänpainetta ja supistaa silmän mustuaista
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Silmän värikalvon (iiriksen) tai suonikalvoston (uvean) tulehdus
Muoto	20 mg/ml silmätippa
Vaikuttava aine	Pilokarpiinihydrokloridi
Annostus	Yleensä 2 tippaa 3 kertaa vuorokaudessa
Yhteisvaikutukset	Tulehduskipulääkkeet saattavat heikentää tehoa.

8.4 Kloramfenikoli (silmätipat)

Oftan Dexa-Chlora	
Käyttöaihe	Lievittää tulehdusta ja allergiaoireita sekä vähentää kipua silmässä
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Silmässä haavauma
Muoto	5 mg/ml silmätipat
Vaikuttava aine	Deksametasoni, kloramfenikoli
Annostus	Annostus saattaa riippua infektion tyypistä ja vaikeusasteesta. Tavanomainen aloitusannostus on 1 tippa 6 – 8 kertaa vuorokaudessa. Oireiden lievennyttyä antoväliä voidaan pidentää. Oireiden lakattua, hoitoa tulee jatkaa vielä 2 vuorokauden ajan silmäinfektion uusiutumisen ehkäisemiseksi.
Haittavaikutukset	Hoito saa kestää enintään 2 viikkoa bakteeriresistenssin kehittymisriskin ja haittavaikutusriskin vuoksi
Huom.	Avattu pullo säilyy 4 viikon ajan.

Kloramfenikoli (silmävoide)

Oftan Chlora	
Käyttöaihe	Silmän bakteeri-infektiot. Infektioiden ehkäisy silmävammojen ja vierasesineiden poiston jälkeen.
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Potilaalla tai hänen sukulaisella todettu verisairaus (esim. aplastinen anemia)
Muoto	1 % silmävoide
Vaikuttava aine	Kloramfenikoli
Annostus	Suosittelun annos on pieni määrä (noin 1 cm) voidetta levitetään alaluomitaskuun 1–3 kertaa vuorokaudessa. Oireiden lakattua, hoitoa tulee jatkaa vielä 2 vuorokauden ajan silmäinfektion uusiutumisen ehkäisemiseksi.

8.5 Oksibuprokaiinihydrokloridi

Oftan Obucain	
Käyttöaihe	Silmän pinnan puudutukseen erilaisten silmätutkimusten ja -hoitojen yhteydessä
Vasta-aiheet	Yliherkkyys
Muoto	4 % silmätipat
Vaikuttava aine	Oksibuprokaiinihydrokloridi
Annostus	Vierasesineen poistoa varten 1 tippa tiputetaan tavallisesti puolen minuutin välein 3 – 4 kertaa
Haittavaikutukset	Pitkäaikainen käyttö voi aiheuttaa sarveiskalvovaurioita

8.6 Flumetasonipivalaatti-kliokinoli

Locacorten-Vioform	
Käyttöaihe	Käytetään paikallisesti bakteerien tai sienten aiheuttamien ulkoisen korvakäytävän tulehdusten hoitoon
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Puhjennut tärykalvo tai epäily siitä
Muoto	0,2 mg/ml + 10 mg/ml korvatippa
Vaikuttava aine	Flumetasonipivalaatti, kliokinoli
Annostus	Suosittelun annos on 2 - 3 tippaa kädenlämpöistä liuosta 2 kertaa vuorokaudessa korvakäytävään. Hoitoa ei pidä jatkaa yli 10 päivän ajan.
Haittavaikutukset	Ota yhteyttä lääkäriin, jos esiintyy näön hämärtymistä tai muita näköhäiriöitä
Huom.	Joutuessaan kosketukseen ihon, hiusten, vaatteiden tai vuodevaatteiden kanssa voi aiheuttaa näiden värjäytymisen keltaiseksi

8.7 Särkyä lievittävät korvatipat

Orodrops	
Käyttöaihe	Korvakivun tilapäiseen lievitykseen
Vasta-aiheet	- Yliherkkyys - Tärykalvo puhjennut 2 viime viikon aikana - Korvasta erittyy nestettä
Muoto	12 mg/ml korvatippa
Vaikuttava aine	Sinkokaiinihydrokloridi
Annostus	Suosittelun annos on 8 tippaa kädenlämpöistä liuosta hoidettavaan korvaan noin 3 – 5 tunnin välein
Huom.	- Pysy korvatippojen laittamisen jälkeen noin 10 minuuttia kylkiasennossa hoidettava korva ylöspäin - Korvakäytävään voi tarvittaessa laittaa vanutupon, joka on kostutettu korvatippaliuoksella - Vaikka korvakipu lievittyisikin, olisi korvat hyvä tutkia ja arvioida mahdollinen muu hoidon tarve (esim. antibiootti)